

Posudek oponentky diplomové práce

Název práce: Nástroje ochrany životního prostředí v českém právu

Vypracoval: Jakub Sluka

Datum odevzdání práce v tištěné podobě: 26.2.2014

Rozsah práce: Práce je zpracována v rozsahu 62 stran. Další strany jako jsou přílohy se seznamem literatury, klíčovými slovy, jakož i úvodní strany nejsou číslovány. To považuji v diplomové práci za výrazný formální nedostatek. Ostatně ani číslování v obsahu zcela neodpovídá reálnému číslování kapitol v samotné práci (závěrečné kapitoly). Zde by bylo na místě využít „interaktivní“ formu obsahu.

1. Aktuálnost (novost) tématu, náročnost tématu

Zvolené téma je standardním tématem diplomových prací. Jedná se o téma, které se neustále vyvíjí. Je dotčené jak požadavky evropského práva, tak požadavky na nové možnosti přímých i nepřímých nástrojů při praktické ochraně životního prostředí. V tomto směru se vždy nabízí cesta, jak k danému tématu přistoupit nově/innovativně a záleží na autorovi práce, jakým způsobem prostor využije.

Vzhledem k přístupu autora, kdy převažuje výrazně popisný text a nejsou zvažovány alternativní způsoby řešení de lege ferenda, považuji téma za nepříliš náročné. Existuje též celá řada odborných publikací na dané téma, z nichž je možné čerpat. Autorův výběr byl však omezen pouze na několik titulů, z nichž nejvíce je citována učebnice práva životního prostředí profesora Damohorského a kolektivu.

Přínosná může být část věnující se německému pojetí nástrojů ochrany životního prostředí. Nicméně výklad německé úpravy na necelé 4 strany textu neumožňuje srovnávací přístup.

2. Hodnocení práce

Obsah práce odpovídá členění nástrojů práva životního prostředí tak, jak jej podávají učebnice práva životního prostředí.

Výklad koncepčních nástrojů v kapitole 3 je zaměřen v první části na projektové posuzování vlivů na životní prostředí. Zde vnímám velký nedostatek ve vysvětlení toho, proč by EIA měla být hlavním koncepčním nástrojem a koncepčním nástrojem vůbec.

Proces SEA je zmíněn okrajově v jednom odstavci. Přitom se ke koncepcím váže jistě více než EIA.

Dále jsou zmíněny nástroje územního plánování, lesní a vodní plány (plány povodí) a koncepční nástroje v ochraně přírody a krajiny. Jedná se o prostý popis plánů s odkazy na jednotlivá ustanovení relevantních předpisů.

Závěr kapitoly 3 přináší shrnutí. Nenacházím však odborně zaměřené osobní názory a výzvy do budoucna.

Kapitola 4 je věnována administrativně právním nástrojům. Kapitola podává jejich ucelený přehled. Příklady citované z právních předpisů odpovídají tomu kterému nástroji. Nicméně formu uvádění příkladů považuji za velmi zjednodušenou. V rámci diplomové práce bych očekávala komplexní analýzu např. vybrané složky životního prostředí z hlediska administrativních nástrojů užitých k její ochraně. Ve shrnutí kapitoly není nic zásadního. Poměrně matoucí je to, že teprve ve shrnutí autor popisuje další nástroje přímého působení a zabývá se podrobněji např. členěním odpovědnosti, které ale pak věnuje celou kapitolu.

Postrádám tedy komplexní úvod do administrativních nástrojů!

Kapitola o ekonomických nástrojích se věnuje výčtu možných nástrojů a je zde uvedeno několik příkladů s odkazem na právní předpisy.

Kapitola 6 je věnován v podstatě zcela samostatné otázce - odpovědnosti v ochraně životního prostředí. Stručně je popsán systém ekologicko-právní odpovědnosti. V části, kde se autor dostal k otázce náhrady škody a prevenční povinnosti v občanském zákoníku, uvedl v práci pouze ustanovení již neplatné právní úpravy a novým občanským zákoníkem se v podstatě vůbec nezabýval! Postrádám zcela smysl výkladu již neplatných ustanovení. Pokud by zde alespoň bylo srovnání právních úprav nebo jiné zdůvodnění, bylo by možné toto akceptovat. Kapitulu 6 považuji za spíše nadbytečnou. Jistě, odpovědnost je součástí přímých nástrojů a v práci na toto téma by měla zaznít, ale v předložené podobě nepřináší nic nového. Možná zajímavé může být členění nástrojů způsobem použitým v kapitole 7. Toto členění by však muselo navázat na celý komplex nástrojů přímého a nepřímého působení. Jinak je otázka, zda se skutečně jedná o určitou specialitu vybraných nástrojů a o nástroje vůbec.

Hodnocení celku:

Připomínky k práci jsou uvedeny výše. Práci z hlediska cíle – popisu nástrojů ochrany životního prostředí – považuji za naplněnou. Z hlediska přínosu a výstupů práce se jedná o práci na spíše podprůměrné úrovni. Autor zcela rezignoval na komplexní přístup a na hlubší analytické postupy. Přístup k tématu považuji za pasivní, čemuž odpovídají i výstupy. Toto se týká též širě využitých zdrojů.

4. Práce i přes uvedené výhrady splňuje požadavky na diplomové práce kladené. Doporučuji ji k obhajobě s hodnocením dobře.

V rámci obhajoby prosím o zodpovězení následujících otázek:

Odůvodněte zařazení procesu EIA mezi koncepční nástroje ochrany životního prostředí.

Vyhodnoťte efektivitu ekonomických nástrojů uplatňovaných při poškozování životního prostředí (např. ochrana vod a ovzduší).

V Praze dne: 17. března 2014

.....
JUDr. Tereza Snopková, Ph.D.
oponentka diplomové práce